

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/194704,Ogólnopolska-konferencja-naukowa-Represje-władzy-komunistycznej-wobec-społeczens.html>
02.03.2026, 20:58

Strona znajduje się w archiwum.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Represje władzy komunistycznej wobec społeczeństwa polskiego w latach 1944-1990” - Bydgoszcz, 12-13 grudnia 2023

Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL działające na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy zapraszają na ogólnopolską konferencję naukową, która odbędzie się w Delegaturze IPN przy ul. Wincentyny Teskowej 1 w Bydgoszczy.

12.12.2023

W 2023 r. minęła 70. rocznica śmierci największego zbrodniarza w dziejach ludzkości Józefa Stalina, a ofiary stalinizmu, których są miliony, do dziś nie zostały dostatecznie upamiętnione.

System stalinowski wprowadzony został także w Polsce przynosząc utratę niepodległości, setki tysięcy ofiar śmiertelnych, setki tysięcy więzionych i szykanowanych. Przyniósł on także niszczenie polskiej tożsamości i tradycji narodowej, prześladowanie i eksterminację elit niepodległościowych, prześladowanie religii katolickiej, dewastowanie gospodarki i rolnictwa. Po śmierci Stalina system ten ulegał stopniowemu łagodzeniu, nie tracąc jednak, aż do 1990 r. swojego zbrodniczego charakteru.

Program konferencji

12 grudnia

- 9.30-10.00 – uroczyste otwarcie konferencji
- 10.00-10.20 prof. dr hab. Wojciech Polak (Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL, UMK Toruń, Kolegium IPN), *Procesy polityczne na początku stanu wojennego*.
- 10.20-10.40 dr Diana Maksimiuk (IPN Białystok), *Sądowe represje wobec ludności polskiej w latach 1944-1946. Przykład województwa białostockiego*.
- 10.40-11.00 dr Stanisław Koller (IPN Warszawa), *Znaleziony dokument. Z notatnika oficera JW 4446*.
- 11.00-11.20 dr Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk (IPN Warszawa), *Inwigilacja byłych żołnierzy Armii Krajowej i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w ramach RO „Centro” (1949-1956)*.
- 11.20-11.40 dyskusja
- 11.40-12.00 Paweł Sztama (IPN Warszawa/ Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Warszawa), *Działalność pionu śledczego Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego w latach 1945-1947 przeciwko społeczeństwu polskiemu. Najważniejsze dochodzenia, ogólna działalność oraz ocena pracy pionu śledczego*.
- 12.00-12.20 dr Robert Derewenda (IPN Lublin), *Walka władz komunistycznych z oazowym*

Ruchem Światło-Życie w latach 1982-1989.

- 12.20-12.40 dr Jan Hlebowicz (IPN Gdańsk), *Koło Księży „Caritas” jako narzędzie władz w konfrontacji z Kościołem rzymskokatolickim (na przykładzie województwa gdańskiego 1959-1964).*
- 12.40-13.00 dr Judyta Bielanowska (ECS Gdańsk), *Julia Brystygier wobec Boga, religii i Kościoła. Kobieta twarz komunistycznej bezpieki.*
- 13.00-13.20 ks. dr Michał Damazyn, (Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL, UMK Toruń), *„Oddział AK” Stanisława Kamińskiego (1946-1949) - działalność, skład osobowy, likwidacja.*
- 13.20-13.40 dr Katarzyna Maniewska (IPN Delegatura Bydgoszcz), *Stan wojenny pomiędzy naszą wiedzą, pamięcią i edukacją*
- 13.40-15.00 - przerwa obiadowa
- 15.00-15.20 dr hab. Tomasz Panfil (IPN Warszawa), *»Ciemnogród«. Polska Ludowa a Katolicki Uniwersytet Lubelski 1944-1989 r.*
- 15.20-15.40 prof. dr hab. Waldemar Rozynekowski (UMK Toruń), *Uwięzienie biskupa kieleckiego Czesława Kaczmarska w klasztorze kapucynów w Rywałdzie w świetle kroniki klasztornej.*
- 15.40-16.00 dr hab. Krzysztof Sychowicz (IPN Białystok), *Echa protestów Grudnia 1970 r. na Wybrzeżu w województwie białostockim, w świetle materiałów aparatu bezpieczeństwa.*
- 16.00-16.20 dr Arkadiusz Kazański (IPN Gdańsk), *„Łysy jest z nami”, ale czy naprawdę? Tadeusz Fiszbach I sekretarz KW PZPR w Gdańsku wobec Sierpnia’80 i działalności „Solidarności”.*
- 16.20-16.40 - dyskusja
- 16.40-17.00 Krzysztof Kolczyński, *Metody inwigilacji i pozyskiwania do współpracy duchownych diecezji warmińskiej przez SB w PRL na podstawie wspomnień opozycjonisty ks. Lecha Lachowicza.*
- 17.00-17.20 dr hab. Mariusz Krzysztofiński (IPN Rzeszów), *Ksiądz Jerzy Popiełuszko i jego męczeńska śmierć na łamach kontestatorskiej „Ancory”.*
- 17.20-17.40 Artur Brożyniak (IPN Rzeszów), *Muzeum AŁŻIR. Obraz represji stalinowskich w Kazachstanie.*
- 17.40-18.00 dr hab. Michał Strzelecki, prof. UMK (UMK Toruń), *W kręgu demokratycznej fikcji. Działania władz komunistycznych w Polsce wobec legalnej opozycji politycznej w Polsce w latach 1945 -1947.*
- 18.00-18.20 - dyskusja i zakończenie pierwszego dnia konferencji

13 grudnia

- 9.00-9.20 dr hab. Patryk Pleskot, prof. UR (IPN Warszawa), *Przemoc własnościowa. Wywłaszczenia mieszkańców powojennej Warszawy na mocy dekretu z 7 kwietnia 1948 r. „o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny”.*
- 9.20-9.40 prof. dr hab. Mirosław Golon (UMK Toruń/IPN Delegatura Bydgoszcz), *Nie tylko wojsko, milicja i służba bezpieczeństwa. Nadgorliwi aktywiści PZPR wobec „Solidarności” w stanie wojennym na przykładzie wybranych ośrodków.*
- 9.40-10.00 dr Tadeusz Ruzikowski (IPN Warszawa), *Środowiska „Solidarności” Huty Warszawa w tyglu represji 1981-1989. Uczestnicy, przejawy, konsekwencje.*
- 10.00-10.20 dr hab. Piotr Kardela, prof. Akademii Policji w Szczytnie (IPN Gdańsk), *Likwidacja „Solidarności” w Radiu Olsztyn w czasie stanu wojennego.*
- 10.20-10.40 dr hab. Cecylia Kuta (IPN Kraków/UPJP2 Kraków), *Represje władzy wobec działaczy krakowskiego podziemia wydawniczego w latach osiemdziesiątych.*
- 10.40-11.00 - dyskusja
- 11.00-11.20 dr Marcin Kasprzycki (IPN Kraków), *Działania dezintegracyjne nowosądeckiej SB*

wobec ks. Franciszka Blachnickiego i Ruchu Światło-Życie w latach 1975-1980.

- 11.20-11.40 dr hab. Łucja Marek (IPN Kraków), *Ruch oazowy i ks. Franciszek Blachnicki oczami Aleksandra Merkera. Referat dyrektora generalnego Urzędu do spraw Wyznań na naradę dyrektorów wojewódzkich wydziałów do spraw wyznań w Popowie, 23-27 maja 1983 r.*
- 11.40-12.00 dr Małgorzata Zamojska, *Mundur kontra sutanna - represje wobec kleryków podczas pełnienia zasadniczej służby wojskowej w PRL.*
- 12.00-12.20 dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska, prof. UMK (Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL, UMK Toruń), *Wojskowy Obóz Internowania w Chełmie (1982-1984).*
- 12.20-12.40 dr Przemysław Wójtowicz (IPN Delegatura Bydgoszcz/AKSiM Toruń), *Stan wojenny w Polsce (1981 r.) i stan wyjątkowy w Turcji (1980 r.). Przebieg-represje-konsekwencje. Podobieństwa i różnice.*
- 12.40-13.00 - dyskusja i zakończenie konferencji.

Wstęp wolny.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Ogólnopolska Konferencja Naukowa
*Represje władzy komunistycznej
wobec społeczeństwa polskiego
w latach 1944–1990*

Pliki do pobrania

[Zaproszenie \(pdf, 361.14 KB\)](#)
